

A könyvvizsgáló magánjogi felelőssége

(XX. Országos Könyvvizsgálói Konferencia,
Balatonalmádi, 2012. szeptember 7.)

Dr. Kisfaludi András
Egyetemi tanár

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és
Jogtudományi Kar,
Polgári Jogi Tanszék

A könyvvizsgálóval szemben alkalmazható szankciók rendszere

- Szakmai szankciók
- A megbízás megszüntetése
- Polgári jogi felelősség:
szerződésszegés vagy szerződésen kívüli
Kár + jogellenes károkozó magatartás + okozati
összefüggés + vétkesség

A könyvvizsgáló által okozott kár

Oka-e a nem megfelelő könyvvizsgálat a fel nem derített hiányosságoknak?

A mulasztás mint felelősségkeletkeztető magatartás

A mulasztás/hibás könyvvizsgálat okozatossága

A károkozás jogellenessége

A vétkesség

Az elvárhatósági mérce:

„Úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”

Kimentő felelősség

Átmenet az egyedi és az általános elvárhatóság között.

(Bírósági döntések: Nem elvárható a könyvvizsgálótól a teljes számviteli nyilvántartás tételes újbóli ellenőrzése, de ha szakmailag indokolt gyanú merül fel, annak utána kell járni.)

Ki lehet károsult?

A könyvvizsgáló szerződéses keretek között végzi tevékenységét.

A szerződés relatív szerkezetű jogviszonyt hoz létre. A szerződéses alanyokon kívül más is hozzáfér az eredményéhez. Deliktuális (szerződésen kívüli) felelősség?

Az új Ptk. a szerződésszegésért való felelősség feltételeiről

6:142. § Aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.

Az új Ptk. a szerződésszegésen alapuló kártérítés mértékéről

- 6:143 (1) Kártérítés címén meg kell téríteni a szolgáltatás tárgyában keletkezett kárt.
- (2) A szerződésszegés következményeként a jogosult vagyonában keletkezett egyéb károkat és az elmaradt vagyoni előnyt olyan mértékben kell megtéríteni, amilyen mértékben a jogosult bizonyítja, hogy a kár mint a szerződésszegés lehetséges következménye a szerződés megkötésének időpontjában előre látható volt.
- (3) Szándékos szerződésszegés esetén a jogosult teljes kárát meg kell téríteni.

Az új Ptk. a deliktuális kárfelelősségről

6:514. §

Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

(Felróható = nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.)

DE:

6:516. § Nem állapítható meg az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia.